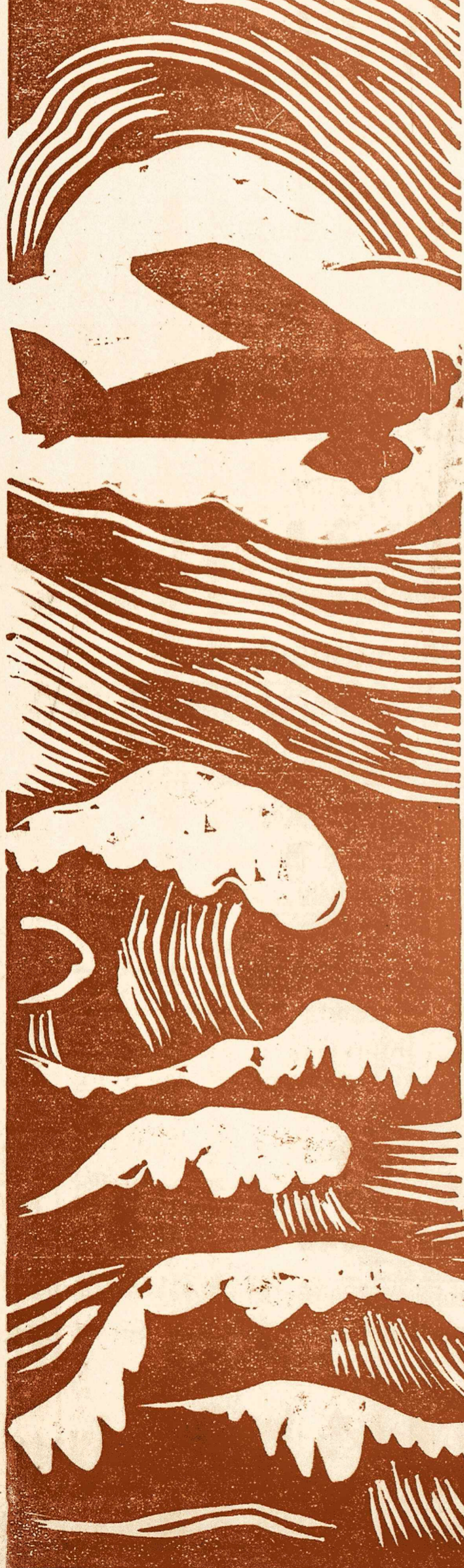

МЭЖ ЛИЕТУВА №15

KAVA IR MAISTO PRODUKTAI

PERSIUNTIMAS PER **20-30** DIENŲ
Sąrašai nemokamai.

ALPA
(PAGALBA EUROPAI)

Igaliojinis WILLY SANDVOSS & FILHO
Rua Formosa 409 - 6 andar - Sala 61 - Tel. 3-5364
(1 minutė nuo pasto)
Koresp. Caixa Postal 3718

VYRŲ IR MOTERŲ RUBŲ SIUVYKLA

Atelier de Modas

ALEXANDER BAGDONAS

Rua Bahia de Napelininga 275 - Edifício Consórcio (and. 4) - Tel. 4-7482

Siuvykla VILNIUS

SAVININKAS JUOZAS KARPAVICIUS

VYRU IR MOTERU DRABUZIAI
SPECIALUS PATARNAVIMAS
PRIEINAMOS KAINOS

AV. DUQUE DE CAXIAS, 237 - SÃO PAULO

DVISAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

Revista Lituana

NOSSA LITUANIA

Diretor Proprietario Responsável:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

ADRESAS:

REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA:
RUA VENDA NOVA, 116 - VILA ZELINA
SÃO PAULO

KORESPONDENCIJAI:
CAIXA POSTAL 4118 - SÃO PAULO

KAINA: BRAZILIOJE: METAMS CR. \$ 75,00

PUSEI METU CR. \$ 38,00

KITUOSE KRASTUOSE: DOL. \$ 5

ATSKIRO NR. KAINA: CR. \$ 3,00

Despachante

ESTHER DE CASTRO ROSA

(Patvirtinta Secr. da Seg. Publica)
Naturalizacijos, giminių kvietimas, Identid. Mo-
delo 19, dokumentai, licencijos ir t. t.

RUA FORMOSA, 409 — 6.º and. sala 61 (Filatélica)

VIENTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJOVANDENS
LINDOYA

AL AUS VARYKLOS COLUMBIA S/A.

GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMŪOS CARRIERI

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmo-
gaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę.
Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835
TELEFONES: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal, 3967
SÃO PAULO

DVISAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

1948 (I m.)

São Paulo (Brasil) Liepos 17 d. (Julho)

Nr. 15

PONAS AR DRAUGAS?

Žodis "ponas", prigijęs lietuvių kalboje, neabejotinai yra lenkiškos kilmės. Todėl nenuostabu, kad nepriklausomoje Lietuvoje dažnai buvo prieš jį pasisakoma ir norima išmesti iš viešojo lietuviškojo gyvenimo. Spaudoje buvo įrodinėjama šio žodžio netik svetima kilmė, bet ir netinkamumas lietuviškai dvasiai. Tuomi norėta visiškai atsiriboti nuo išsigimusio sulenkėjusio dvarininkų luomo, kuriam iš didingos senosios praeities tik ir tebuvo bepalikęs senasis vardas "ponas".

Be to šis žodis lietuviui priminė baudžiavą, kurios tiesioginių liudininkų dar apščiai buvo gyvų, dar tebejaučiančių ant savo nugaros pono lazdos rimbus. Vienu laikotarpiu vietoje pono buvo imta kreiptis žodžiu "piliėtis". Taip buvo daroma daugiausia valdiškose įstaigose, bet kažkodėl šis kreipinys neprigijo. Kitaip tariant "piliėtis" neįgavo pilietinių teisių.

Patyrinėję kitų tautų vartojamą pono vieton atatinamą kreipinį, pamatysime, kad daugumas naudoja žodį analogiškai atatinantį "ponui". Monsieur, sinhor, sirr, mister, Herr ir t. t. Matyt šis žodis kitose tautose nekelia skaudžių atsiminimų ir juo nesibodima, kaip lietuviuose.

Nemėgstamas ponas yra dar gal ir todėl, kad taip vadinamieji lietuviškieji ponai tikrumoje yra kilę iš tų pačių šiaudinių pastogių, iš to paties kaimo, kuris niekadoms nemėgo ponų.

Bolševikų okupacija Lietuvoje, tarp kitų naujienų, atnešė ir pakaitą ponui. Net specialiu įsakymu buvo liepta visiems viens kitą vadinti draugu, nežiūrint ar jis bus geras pažįstamas, ar vyresnis ar jaunesnis. Šis žodis lietuviuose buvo pažįstamas ir anksčiau ir juo paprastai buvo naudojama kreipiantis tik į labai gerai pažįstamus ir sau lygius žmones. Rusai šį lietuvišką žodį įsakė naudoti vietoje jų "tovarišč", kuris rusų kalboje turi daugiau bendradarbio, bet ne draugo prasmę, nes rusai turi žodį "drug", kuris jau atatina lietuviškajam draugui. Taigi vertimas buvo nevisiškai tikslus.

Ypatingai keistai toks draugavimas skambėjo kariuomenėje. Kai lietuvis žilokas majoras paaiškino, kad į jį reikia kreiptis nebe "tamsta majore", bet "drauge, majore", tai kareivis išdrąsinęs pareiškė: "Koks, tamsta, majore, esate man draugas. Juk jus už mane vyresnis ir laipsniu ir amžiumi". "Taip įsakyta", — teatsakė majoras. Arba ištiesų labai keistai skambėdavo, kad ir šitoks pasakymas: "Drauge Jonaiti, esi baudžiamas dešimt parų arešto". Ir koks gi gali būti draugas bebaudžias savo draugą! Tokių pavyzdžių galima priskaityti daugybę. Reikia manyti, kad ir bolševikai mes savo "draugą", kaip yra pakeitę komisarą ministeriu, įvedė blizgančius antpečius, karininkų sveikinimą, medalius ir ordinus. O už juos juk buvo daug nekalto kraujo pralieta.

Pagyvenusiems bolševikų rojuje žodis "draugas" yra tiek įkyrėjęs ir keliantis baisius atsiminimus, kad šie žmonės sąmoningai vengia jo, ir savo gerus pažįstamus ir artimus žmones greičiau pavadins prieteliais, bičiuliais, nei draugais. Šis žodis tapo nuvertintas lietuvių akyse. Reikia prisiminti, kad jį naudojo netik rusai, bet ir vokiečiai naciai tarp savęs vadindamiesi viens kitą «parteigenosse» (partijos draugas).

Turtingoji lietuvių kalba turi dar vieną žodį nieku «nenusikaltusį» lietuviams, būtent «tamsta» kurį kai kuriais atvejais galima naudoti vietoje pono ir kuris nesukelia jokių biaurių prisiminimų.

Galima pamanyti, kad šiuo rašiniu norima atkalbėti nuo kreipinio «draugas» ir siūloma «ponas». Taip nėra. Norima pasvarstyti kas gi geriausiai tiktu naudoti lietuviams. Pirmiausia, žinoma, reikia pasakyti, kad esant svetimame krašte reikia prisitaikinti prie toje šalyje naudojamo žodžio nes to reikalauja paprasčiausias mandagumas.

Žinoma, pats pavadinimas visos prasmės pakeisti negali ir ne nuo vardo pavadinimo pareina daiktų ar žmonių vertė. «Kaip pavadinsi, taip nepagadinsi» — sako lietuviška patarlė ir su jos gilia prasme tenka sutikti. Daug geriau turėti tikrai gerų draugų, nei visus, net ir tikriausius priešus vadinti draugais. Ir galima taip pat visus pavadinti ponais ir būti laisvam ir neturėti jokio pono varžančio tavo laisvę ir tave žeminančio. Tuo tarpu lietuviams savo tarpe nereikėtų būti nei ponais nei draugais, bet tikrais broliais. Kada kiekvienas lietuvis bus vienas kitam broliu, tada savaime išnyks ir draugai ir ponai.

KEISTAS POTVARKIS

Kariuomenė yra tobuliausia organizacinė forma ir tai organizacijai priklausantieji nariai privalo pildyti visus įsakymus ir įstatymus, nors jiems dėl to grėstų ir tiesioginis mirties pavojus. Tačiau, kad ir labai griežti kariuomenės statutai nurodo, kad reikia vikdyti tik tokius įsakymus, kurie yra duodami tiesioginių viršininkų. Reiškia įstatymo galios turi tik tikrajam pavaldiniui duodami įsakymai. Todėl vienos dalies kariuomenės vadai niekad negali nieko įsakyti kitos dalies kariams be jų viršininko tarpininkavimo. Tokie įsakymai gali būti nevykdomi.

Panašaus pobūdžio įsakymą, kurio nėra reikalo vikdyti, neseniai išleido Maskva lietuviams, latviams ir estams. Kai kurie Brazilijos laikraščiai pranešė tokią žinią: «Maskva, liepos 2. Šiandien buvo paskelbtas dekretas pasirašytas Sovietų Sąjungos prezidento p. Švernik, ir sovieto sekretoriaus Aleksej Gorki, kuriuo Latvijos, Lietuvos ir Estijos piliečiai, gyvenantieji Lotynų Amerikoje, gali gauti sovietų pilietybę registruodamiesi sovietų konsulatuose arba pas rusų diplomatus iki liepos m. 1949 m.

Prisimintina, kad trys Baltijos valstybės buvo 1940 m. įkorporuotos į Sovietų Sąjungą. Tūkstančiai jų piliečių pabėgo ir kiti atsisako pripažinti sovietų valdžią. Lotynų Amerikos kraštuose šios valstybės turi nepriklausomus savo diplomatinės atstovus».

Jau ne vieną kartą Jungt. Amer. Valst., Anglija, Francūzija ir kiti laisvi kraštai pareiškė kad jie nepripažįsta Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacijos ir todėl palaiko glaudžius santykius su mūsų diplomatais. Net Rooseveltas, padaręs daugybę nuolaidų rusams, yra pareiškęs, kad Lietuvos nepriklausomybės klausimas nėra užmirštas, o tik atidėtas į šalį. Taigi nei lietuviai, nei latviai, nei estai niekad nepriklausė Sovietų Rusijai ir nepriklauso, ir Sovietų Rusija neturi jokios teisės šias tautas vadinti savo piliečiais. Tai nekarta Sovietai yra išgirdę įvairiomis progomis Jungtinių Tautų Organizacijos posėdžiuose.

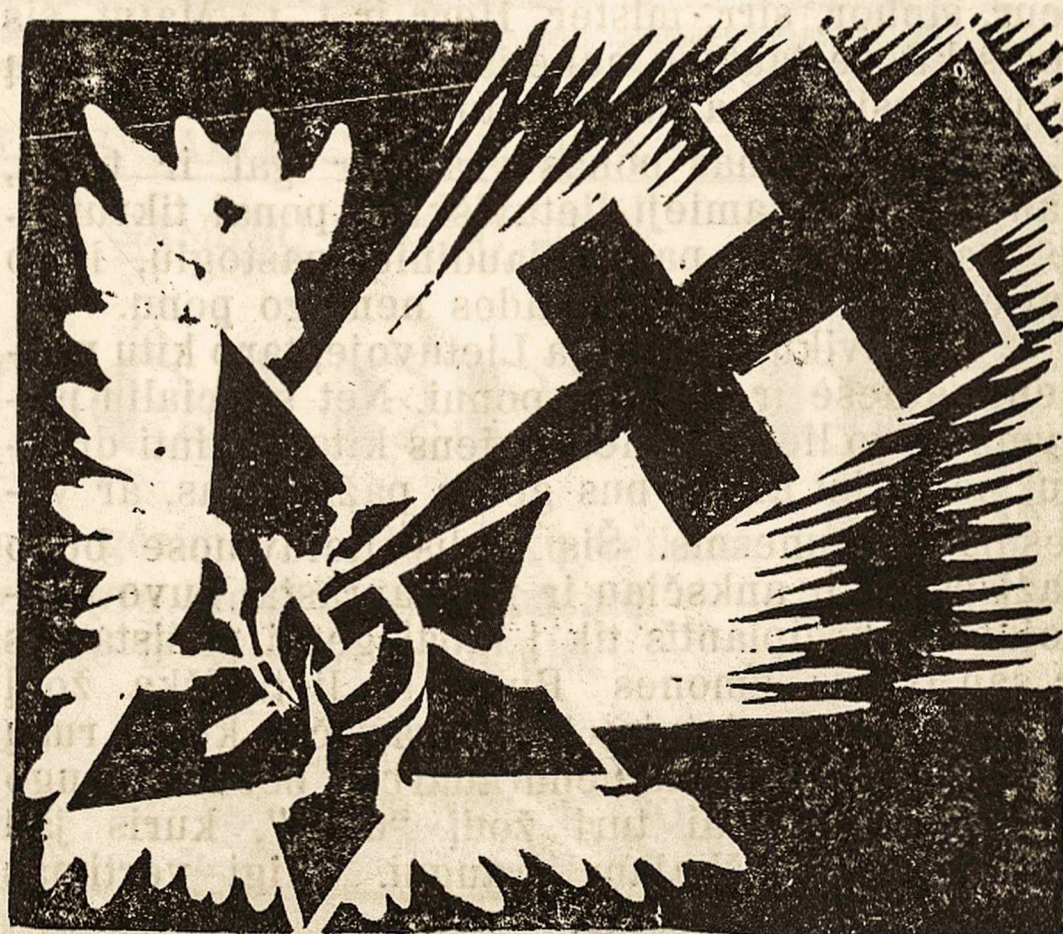
Įsidėmėtina, kad šį dekretą Sovietų Rusija išleido kaip tik tuo metu, kai Amerikoje pasigirdo rimtų balsų reikalaujančių sudaryti Sovietų Rusijos pavergtų tautų vyriausybes. Tai yra dar vienas manevras privilioti į savo tinklą pabaltiečius, kas jiems visiškai nevyksta tremtinių stovyklose Vokietijoje.

Su šieno vežimu

Šis Sovietų potvarkis visiškai nėra privalomas lietuviams lygiai taip kaip Abisinijos, Sirijos ar Izraelio valstybių potvarkiai. Todėl lietuviai neturi leisti savęs suvedžioti, ypatingai, kad viso laisvojo, demokratiškojo pasaulio parama ir teisybė yra mūsų pusėje.

Neterškime savo dokumentų raudonaisiais antspaudais, nes labai ir labai greit jie gali būti mums reikalingi. Šiais antspaudais mes patys sau užsidėsime ant rankų pančius, kuriais yra sukaustyti milijonai Sovietų Rusijos piliečių. Reikia tikėtis, kad Pietų Amerikos lietuviai supras jog registracija pas rusų konsulus yra balsavimas už galutiną Lietuvos pavergimą, yra prisidėjimas prie lietuvių trėmimo Sibiran, jų žudimo ir kankinimo. Visiškai boikotuodami šį dekretą mes parodysime savo valstybinių reikalų supratimą ir nevykdysime mums neprivalomų pareigų ir neapsunkinsime savo sąžinės mūsų brolių kankiomis, kurie su didžiausiu džiaugsmu atsikratytų jiems primestos maskoliškos pilietybės, bet šiuo tarpu negali. Tačiau jau nebetoli tas laikas, kada joks Kremliaus vergas negalės išdrįsti įsakinėti laisvam lietuviui, kuris laisvas gimė ir laisvu nori mirti.

SPARNUOTI LIETUVIAI

Kaip slėnių pateliškė, erdvėn nešdama pavasari,
Pakilot Jūs virš neapžvelgiamo Atlanto
Ir išnešėt į aukštumas mažytės žemės vardą —
Kaip žvaigždę iš nakties, kuri nei pateka, nei krenta.

Kokia banga užtvino kraštą džiaugsmas,
Ir žvilgiai kaip sustingo Jūsų žemės skliaute! —
Kiekvieną debesėlį ilgesys į mūsų kraštą nešė,
Kiekvienas paukštis skrido tik į mus ir visą naktį siautė.

Praskrido, ir naktis, ir debesėliai, ir lyg vieno paukščiai.
Niūrius ir tylinčius išleido mus aerodromas.
Bet laukėm: gal vidudienį, gal vakarą,
Nors nerimas kaskart vis griaužė nenorom mus.

Ir juodu šydu plakėsi padangėj,
Kol gedulan įsupo mus visus iš vieno,
Kol gedule mums atnešė vardus Atlanto erdvių —
Ir Dariaus ir Girėno...

Ne visą kelią nešėt Jūs mažytės žemės vardą,
Bet didvyrių mirtim įs Soldine apskriejo žemės ašį.
Nusilenkė jums visos žemės,
O žalias kraštas — širdimi ir ašara — Jus įsirašė.

KAZYS ZUPKA

Darius ir Girėnas

Tūkstančiai akių sužiūro vakaruosna,
Nes iš tenai turėjo kilti geležinis paukštis.
Tartum mirštanti plaštakė, daužėsi kožna širdis,
Spėliojimai, kaip žvaigždės, nardė tolimas ir aukšti...

Tuo metu didingos žirkklės kirpo erdvę,
Kaip siuvėja vestuvių baltą drobę...
Audra ir žaibai ugninėm rankom taškė debesis,
Bet niekas nūn auksinių žirklių nepagrobė...

Iš padangių narsūs vyrai pažvelgė į kontinentą,
Į žemę, kurioje budėjo mylima tėvynė —
Kraštas lygumų ir žydinčių darželių, —
Kuriam per vandenyno platybes jie kelią skynė...

Kaip neregėti juodvarniai, pradėjo lėkti žinios —
Nebėr jau Dariaus ir Girėno...
Ir juodos vėliavos, kaip liūdnos našlės,
Iškilo į gatves nuo Vilkaviškio lig toliųjų Ežerėnų...

Sukurto aukuro liepsningi dūmai kyla
Ir tūkstančiai širdžių aprauda kraujo auką...
Ak, tą, kuri pasiaukojimu didžiu
Gyventi, kurt ir viską nugalėti šaukia...

Sudužo greitasparnis laivas į mažas skeveldras,
Bet regiu — nesudužo amžinasis žodis,
Kad Lietuva ir šių dienų giedrioj aukštybėj,
Kaip nugalinti karalienė pasirodė...

Stasys Santvaras

Vincas Kudirka

VIRŠININKAI

Aš apskrities Dievas! — pasakė garsiai Vakkanalijus Vziatkovičius Krugloduovas, naujai atvažiavęs į Naupilę virš ninkas, susirinkusiems prisistatyt valdininkams. Pasakė, apsisuko ir išėjo.

Nusistebėjo valdininkai, išvydę tokį keistą ir netikėtą viršininko pasirodymą. Tas nusistebėjimas greit perėjo į nusiminimą. Buvo ko nusimint. Ką reiškia tie žodžiai: «apskrities Dievas»? Koks jis bus Dievas: ar visa matantis ar visa imantis? Kaip elgtis patiems ir su tokiu viršininku?

Nors valdininkai nosis nuleidę tylėjo, vienok jų visų galvose slinko tos pačios mintys. Kada jau paskutinė mintis atliko savo darbą paskutinio valdininko galvoje, pradėjo visi skirstytis namo.

Instiktas dažnai gelbsti žmogų, reikia tik mokėt jį pasinaudoti. Valdininkai, matyt, buvo tokie gudrūs, nes visi iki vieno, nors nebuvo susitarę atsidūrė pas Dinę rūpesčio prigirdyt.

Ypatingas rūpestis, ypatingai reikėjo gert, ypatingos buvo ir pasekmės. Vienas grįždamas namo, pataikė pas svetimą pačią. Kitas nužengė šalia tilto ir ko neužsimušė. Trečias pradėjo vaikščiot atbulas, ir užuot pataikęs ant namų, atsidūrė už miesto durpinėje: tik antrą dieną rado vargšą vos gyvą, bet jau visai išsipagiriojusi.

O tai vis iš nusiminimo.

Viršininko pareiškimas tą pačią dieną pasklido po Naupilę, o rytojaus dieną ir po visą apskritį. Ir visur sėjo nusiminimą.

Nusiminė vaitai. Vienas iš nusiminimo net išsipagiriojo, bet ūmai susiprato negerai padaręs ir tuoj vėl pasigėrė.

Nusiminė valsčių raštininkai ir ėmė knistis po leistrus, skutinėt, prirašinėt, kad viskas būtų ... o nieko nebūtų.

Labiausiai nusiminė žydai, tik jie tuoj susigriebė:

— Kam mums, — sako, — laužyt galvas višiams, jeigu mes turime rabiną? Tegul jis išpėja mūsų, o mes dirbkime savo darbą toliau.

Taip ir padarė. Išrinkę nusiuntė pas rabiną du gudresniu žydėliu, kuriuodu užsitarė su rabinu ir ilgai, ilgai kažin ką tarėsi. Po kelių dienų tuodu pat pasiuntiniu atėjo vėl pas rabiną ir džiaugsmingai išpasakojo štai ką:

Vakkanalijus Vziatkovičius Krugloduovas buvo paprastu kareiviu kare su turkais 187... Viename mūšyje įlindo iš baimės į balą. Kada vie-

ni kitus nuo tos vietos nusivijo, išlindo Krugloduovas iš balos ir žiūri, ką čia dabar daryt. Apširaišiojo kaipo didžiai sužeistas, paėmė nuo užmušto turko kepuraitę, o savąją užsidėjo ant galvos. Išvydęs atjojančius turkus, užsimaudavo turkų kepuraitę, savąją kišdamas po skvernu. Prieš maskolius užsidedavo savo kepurę ir žegnodavosi į trikampį. Taigi nei vieni, nei kiti nieko jam nedarė. Besivalkiodamas po mūšio lauką, rado turkų vėliavą ir neapsakomai nudžiugo tokiu radingu. Tik kaip ją nunešt pas vyresnįjį? Tuo besirūpinant, pakilo nuo žemės atsigaivinęs arklys. Krugloduovas pasinaudojo tuo ir, pasigavęs arklių, prisirišo. Kada pamatė iš tolo atjojančius maskolius, užsėdo ant arklio ir nulėkė priešais juos iškėlęs vėliavą. Žinoma, tapo pristatytas vyresniajam, gavo už narsumą šventojo Jurgio kryžių ir buvo pakeltas karininku. Kai jis atitarnavo paskirtą laiką, neturėjo ką su juo daryt, nes visai buvo nemokytas ir didelis girtuoklis, tai ir atsiuntė dabar čion apskrities viršininku.

— Gerai, — tarė rabinas, — duokite man tris dienas pamąstyt, o tada gausite iš manęs atsakymą.

Sukakus trims dienoms, rabinas davė žydams tokį atsakymą:

— Jis sakosi, kad apskrities Dievas, tai neškite jam aukas — priims.

Žydėliai čia pat susitarė išmėgint rabino patarimą, bet išsyk nepasisekus, pradėjo iš tikrųjų rūpintis.

Visai nerūpėjo viršininkas tai kaimo žmonėms. Jie lemtai nė nežinojo, ar pasikeitė senasis nauju. Jie su viršininkais pažinties neturi nė kokios, mokesčiai tie patys ar prie vieno, ar prie kito, tiesioginių reikalų su viršininkais neturi, tai ko dar čia rūpintis? Žydėliai tačiau neiškęsdavo neužkabinę ir kaimo žmonių su žinia apie tokią naujieną.

— Juozai, ar žinai, kad dabar turime naują viršininką? Ui, tai laukinis žmogus, nė artyn neprisileidžia.

— Tai ką, toks ponas smarvę žydą prie savęs leisis?

— Ui, Juozai, Juozai! Aš tik nenoriu sakyti, kad tu kvailas, o tu iš tikrųjų kvailas. Tu nieko neišmanai. Palauk, paskui kitaip kalbėsi, kai tau reikės to pono kišenių pripilt, — tik to tu neišmanai.

Teisybė, Juozas to neišmanė, kaip jis turės pilt viršininkui į kišenių; jam nė į galvą niekad neatėjo, kad tai gali būt ir kad toks dalykas reiktų suprast.

Vakkanalijus Vziatkovičiui tikrai buvo toks, kaip jį atvaizdavo savo kalbose žydėliai: «pusaklis karininkas». Nežinodamas, nei kas tai apskritis, nei kas tai administracija, tapo išsyk apskrities viršininku. Bet kas tai yra būt apskrities viršininku, ką reik daryt, šito visai nenumanė. Dėl to, vos tik atvažiavo, nuėjo pasiklaust patarimo pas Matviejevą, buvusį prieš jį viršininką ir dabar laukiantį bylos, kurioje pats žymėjo didžiausiu kaltininku.

Matvejevas pasakė šitaip:

— Kas jums galvoj, Vakkanalijau Vziatkovičia, kas tai administracija, kas tai apskritis? Jums gana žinot tiktai, kad jūs viršininkas ir turit rūpintis, kiek galima daugiau, prisigriebt štai šitų, — ir galais suglaustų dešinės rankos pirštų suda-

vė kelissyk į sugaubtą kairės delną.

— Ar šiaip valdysi, ar taip, vis tiek mes, visi viršininkai, atsidursime ten, — čia mostelėjo ranka į Sibiro šalį. — Štai, aš esu dabar įskūstas žinau tikrai, kad išsiųs mane ten, bet man vis tiek nes spėjau prisirinkt skatiko tiek, kad man ir ten bus ramu. Aš kalbu atvirai. Tiktai įsidėmėkite, Vakkanalijau Vziatkovičiau, — pridūrė Matviejevas pasirengusiam eit Kruglodurovui: — iš pradžių pasibranginkite! O iš kur imt pinigų, kokiais keliais, taipgi nesirūpinkite. Jau čia įprasta nuo seniai, kad patys pinigai pas jus ateis, tik žerkite! Reikia tik išsyk gerai pasirodyt, — dar pridūrė Matviejevas.

Kruglodurovas išėjo. Suprato viską, tik nemanė, kas tai yra ten. Vienok, išaiškinęs sau, kad tai turi būt vieta, kur po mirties ilsisi viršininkų dvasios, nusiramino. Parėjęs namo, šaukia pačią, ir trindamas iš džiaugsmo rankas sako:

— Žinai ką, Pogoda Nenastjevna, pinigų bus, tiktai reikia išsyk gerai pasirodyt. Bet kaip tai atlikt, neišmanau, — tarė palūkęjęs. — Lengva pasakyt, tik sunku padaryt. O jau nēr kada laukt ilgai.

Vakkanalijus Vziatkovičius utilo ir jo veidas apsiniaukė.

Susėdo abudu su pačia ir sušaukė visas mintis į pagelbą.

— O kad tu taip pupteltum į žandą vienam, antram, trečiam paeiliui, ką? Tai visi stovėtų prieš tave išsitiesę, kaip kareiviai, pameni? — atsiliepė Pagoda Nenastjevna.

— Teisybė, stovėtų išsitiesę, bet... Čia, matai, reikėtų švelniau... kad bijotų o nepyktų, atsakė patsai.

Ir vėl abudu nutilo.

— Aš pasakysiu, kad aš štabo rotmistras! — sušuko Vakkanalijus Vziatkovičius, tarytum radinį radęs.

— Et, su savo štabo rotmistru, — atrėmė nekantriai Pagoda Nenastjevna, kuri kažin kodėl nemėgo visų štabo rotmistrų.

Kruglodurovui tie žodžiai, rodos, baidyte nubaidė visas mintis. Taigi liovėsi toliau mąstęs ir laukė, ką pasakys pati. Neilgai laukė.

— Pasakyk, kad tu Dievas! O kad tavęs nespainiotų su kitais dievais, tai pridėk: apskrities Dievas!

Pagoda Nenastjevna ištarė tuos žodžius iškilmingai ir tiesiog, lyg parodydama, kad tiktai taip tur būt ir kad niekas nieko geresnio jau nepramans.

— Gerai tu sakai, — sutiko Kruglodurovas jau ne tiek dėlto, kad būtų pripažinęs sumanymo gerumą, kiek dėl to, kad tingėjo laužyt galvą, dargi žinodamas, kad nieko iš jos neišlaus.

Kaip Vakkanalijus Vziatkovičius gerai pasirodė valdininkams ir kokį padarė išpūdį visoje apskrityje, matėm anksčiau.

Dabar tik laukė gerų to pasekmių. O kad abejotino dalyko laukt visada neramu, tai nerimastį šiuo žygiu malšino degtine.

— Kas bus, Pagoda Nenastjevna? — klausia Kruglodurovas savo pačią tarp dviejų stiklelių.

— Bus gerai! — atsako Pagoda Nenastjevna balsu, neleidžiančiu abejot, Jai vis rodėsi, kad jeigu nebūt gerai, tai viršininkas gali paliept, kad būtų gerai. Tai ko dar čia abejot?

Tokiais žodžiais suramintas, gėrė viršinin-

kas dvigubai tiek: tai iš nerimasties, tai iš džiaugsmo.

Kada rabinas pasakė: «neškite aukas», tą pačią dieną pas viršininko duris jau laukė žydėlis. Pogodos Nenastjevnos paklausta, kas yra, užuot atsakiusi, tarnaitė, prasidariusi duris pranešė, kad «laukia su reikalu». Viršininkas užsidarė kabineto duris, pirmiau įleidęs žydą. Tas, linguodamas galvą ir rinkdamas švelniausius žodžius, nedrąsiai prabilo:

— Ponas viršininke! Mes žydėliai jau, Dievui dėkui, perleidome daug viršininkų, su visais gražiai gyvenome: ir jie, Dieve, duok jiems sveikata, gelbėdavo mus reikale, ir mes jų nepamiršdavome. Žinote ką, ponas viršininke, turime mes čia tokį reikalą, mažą reikalėlį, tik be pono vir-

šininko žodžio negalime atlikti.

Išpasakojęs, koks reikalas ir kuo gali viršininkas pagelbėt, žydėlis baigė:

— Ponas viršininke! Būkitis tokie geri: neatsakykite mums, varguoliams žydėliams!

Su paskutiniaisiais žodžiais atgniaužė delną ir pakišo Kruglodurovui 25-rublinę.

Viršininkas, kuris visą laiką stovėjo išsitiesęs ir tylėjo, dar labiau isitiesė. Atsimindamas patarimą, kad reikia pasibrangint, suriko:

— Von!

Žydėlis persigandęs staiga atgniaužė kairiąją ranką ir, išimdamas iš jos suglamžytą 10-rublinę, drebančiu balsu atsiliepė:

— Nu, ponas viršininke, nepykite! Aš bu au užmiršęs, kad dar kitoje rankoje turėjau...

— Pašol von, šuns vaike! — suriko dar baisiau ne tiek brangindamasis, kiek iš piktumo, kad

žydas jį norėjo prigaut.

Žydas, išėjęs, nubėgo pas savo bendrus ir išpasakojo viską, kas atsitiko.

— Tai nieko, — tarė vienas, — tik, matyt, jis iš tų, kurie iš pradžių branginasi, o paskui atpinga. O kad jis ima, tai tikras dalykas: kas jis būtų per viršininkas, jeigu neimtų? Taigi nepasigailėkime dabar išsyk duoti jam šimtinę, nors šitas reikalas tiek nevertas, bet paskiau kitais atsitikimais atsigriebsime, kai viršininkas atpigs. Kad tik syki pradėtų imt... Tegul dabar ima, kiek pats nori, paskui priversime imt tiek, kiek mes duosime. Turėjome juk reikalų ne su vienu viršininku. Jeigu jis būtų ir kitoks, tai vis tiek nenkenkia pabandyt.

Tas išmintingas patarimas visus įtikino ir, žydai sutarė siųst jau kitą savo bendą su šimtinę.

Krugloduovas, nesulaukdamas sugrįžtant žydo, pradėjo gailėtis.

— Ar tik neperdaug pasibranginai? Kad nepagadinčiau geros apie save nuomonės! Negerai padariau neatsiklausęs Matviejevo, nuo kiek pradėt! — kartojo sau visą vakarą.

Trečią dieną tarnaitė vėl pranešė: «laukia su reikalu». Viršininkas vėl užsidarė kabinete, išleides žydą, tik nusistebėjo, kad jau ne tas pats. Žydas, ilgai nelaukdamas pradėjo:

— Ponas viršininke! Yra čia menkas reikalėlis. Aną dieną buvome atsiuntę vieną žydėlį su ponu viršininku pasikalbėti, tik tas žydelis, atsiprašau poną viršininką, toks prastas, kvailas: jis nemokėjo su ponu viršininku elgtis ir padarė mums gėdą, Ponas viršininke, nepykite, kad aš drystu prašyt nepamiršt mūsų reikalo, — baigė

žydas ir ištiesė ant stalo visą šimtinę.

— Taigi žinokite, kaip dera elgtis su vyriausybe! — tarė Krugloduovas visa savo viršininkystės didybe.

Atliko reikalą taip, kaip pamokė žydas, paėmė šimtinę ir, sėdėdamas paskui vienas, taip pats su savim kalbėjo:

— Žiūrėk, prakeikta sėkla! Apskrities viršininkui kiša 25 rublius! Tai šuns drąsumas! Gėda imt. Šimtinė — tai kas kita. Niekas nepasakys: Vakkanalijus Vziatkovičius ima dešimtinėmis. Ne! Vakkanalijus Vziatkovičius ima šimtinėmis! Tegul tik viena šimtinė, bet visgi šimtinė, ir tiek paimt tai jau ne gėda...

Neužmiršo pasigirt pačiai, kad jau pradžia yra.

Dabar Krugloduovas laimino Matviejevo pamokymą laimino savo pačios patarimą, laimino Apvaizdą, kuri liepė pasauliui turėt viršininkus, laimino degtinę, su kuria galima pasidalyt džiaugsmą.

Vakkanalijus Vziatkovičius, kaip matėme, nemanė, nei kas yra apskritis, nei kokios viršininko pareigos. Bet tuose dalykuose gaudavo patarimą iš savo pagalbininko, o reikalus su žydėliais, kurie pradėjo lankytis pas viršininką gana dažnai, jau ne tik su savo, bet ir su krikščionių «reikalais», atlikdavo pats, ypač kad žydai pamokydavo, ką reikia daryt, kad niekas iš valdininkų apie nieką nežinotų.

Tuo tarpu atvažiavo į Naupilę Miškagalių valsčiaus raštininkas Pstrumskis.

Užbėgęs pas Dinę, paklausė:

O ką? Kas girdėt?

— Ui, jau pats iš rankos ima, — atsakė Dinė, žinodamas, kokia naujiena yra Pstrumskiui reikalinga.

— Šitaip? Na, tai, Dinke, žiūrėk, kad visko užtektų, nes vakare turėsiu svečių.

Pasakęs tai, išėjo atlikt savo reikalų ir pasikviest pas Dinę raštinės valdininkų: tai jis darydavo visada, kai tik atvažiudavo į Naupilę.

— Tai, vyručiai, pasirodo, kad iš tokio didelio debesio nebuvo nė lašo lietaus, — kalbėjo Pstrumskis su valdininkais užkandžiaudamas.

— O jau buvome nusiminę, — tarė vienas tęsdamas iš lėto.

— Jau būt buvę striuka, — atsiliepė kitas kraipydamas galvą ir lyg netikėdamas, kad nelaimė jau praslinko.

— O ilgai laikėsi, — tarė trečias. — Tik ką tu su žydais! Neatleido, iki savo padarė...

— ... ir davė mums viršininką tokį, koks reikalingas, — perkirto Pstrumskis. — E, vyrai, neprapulsime, tiktai laikykimės! Vivat viršininkas!

Gėrė per visą naktį.

Rytojaus dieną Pstrumskis, sygrįžęs namo, nusiuntė savo bičiuliams, taigi valsčių raštininkams Dykulių Kuznickiui ir Žioplų Bavolskiui, tik tokį raštelį: ima. Bičiuliams to pakako — suprato.

Tas trumpas bet toks reikšmingas žodis «ima» aplėkė visą apskritį ir sugražino ramumą visiems kurie buvo iš pradžių nusiminę. Apskritis vėl ištojo į senąsias vėzes, iš kurių buvo lyg ir iškrypusi.

Ar ne šios antraštės kaltininkas J. A. Vištelis, prieš tarpą metų, leisdamas nostalgijos dienas toje pačioje Pietų Amerikoje (Argentinoje), čia ir mirtį sutikęs, ilgėjosi:

Op, op, Kas ten... Nemunėli:

Ar tu mane šauki?...

Ar tik, tykų vandenėli

Pliauškindams, sau plauki?

Atsisukime sau veidu ir širdimi į Tėvynę — penkiolikai metų atgalios.

Va! Ir kas iš mūsų neprisimena šv. Jono nakties Lietuvoje, Nemuno atšlaitėje, a. a. Martyno Jankaus Bitėnuose.

Pagaliau, būkime nuoširdūs ir prisipažinkime: tuo kart neturėjome jokių prašmatnių balionų ir raketų. O jeigu ir turėtumėm, — tai kas iš to? Juk mūsų Tėviškėlė, it Tumo-Vaižganto «gera parapija» buvo spaudžiama ir apspiaudoma iš anapus... nedraugų. Pagaliau ir su popierium ir sprogtama medžiaga buvo striuka. Bet šiandien, kuomet viso São Paulo ant kojų besilaiką įnamiai vaikščiojo kiaurą naktį, galvas atvertę į dangų, stebėdami įvairiaspalvius balionus, man nesukėlė tiek šilumos, kiek anuomet Bitėnuose...

Ak, anuomet; jaunimas — girtas (tik ne nuo pingos) lietuviškojo laužo šiluma, užkandžiavo darnios dainos posmu. Žmonių marios... Gi, Bitėnų a. a. Martynas, it gandras, vis vidury džiaugėsi ir ašaras šluostė.

O anapus... Nemuno, rodos, imk ir ranka pasiek — Tėviškėlės amputuota dalis — Rytprūsiai...

Šiurpas nueina, psisiminus, kad jie, iš «anapus», it vagis akis žemyn įbedę per Tilžės tiltą, atslinkdavo lietuviškojo bekono prisiryti. Žiūrėk vakare, degindavo iškamšą ir tauškė niekus...

Ir kai vargas, it pamatynė, atslinko iš vakarų, Panemunės žemė sukniubo po vokiškojo gefreiterio bizūnu. Ir nuo to meto niekas daugiau netraukė į Bitėnus šv. Jono laužo įžiebtį ar paparčio žiedo surasti. Nes 29.500 lietuvių nukeliavo į koncentracijos stovyklas ir kalėjimus. Vien tik Flosenburgo konc. stovykloje iš 2.500 kalinamų lietuvių gyvų teisėjo tik... 20.

Vienas iš kalinių, prof. Stasys Yla — J. Yluis, sako:

Tik vieno aš kasdien norėjau,

Tik viena sapnavau naktį:

Žinoti — ne! mylėti — ne! —

Plutelę rast lovy.

LIŪDNAS SUTAPIMAS (Broliui Brazilijoje)

Aš tikiu, brolau, kad tu prieš septynetą metų taipgi prideramai atšventei Jonines su balionais, raketom ir... «matabišium». Taipgi tikiu, kad ir mintimis buvai nusikėlęs į gimtąjį sodžią, (o gal užuodei šieno ar jazminų kvapą?), kur vaikėzu būdamas (ir be kelnių) su ašaromis maldavai tėvų kad patį išleistų paparčio žiedo parnešti: ak, ir kur čia nusėdėsi jei visas sodžius jau ant kojų?

Bet tąsyk, mano parapijoje dėjosi širdį veria dalykai. Juk lygiai prieš septynetą metų, šv. Jono išvakarėse, mano žemėje buvo knisinėjama rudojo ir raudonojo šerño. Taipgi padangėje skraidė ir net užė... balionai, tačiau metaliniai. Mačiau kaip tąsyk šv. Jono išvakarėse ir moterys ir vaikai, it vėlės, be žado, slinko Rainių miškelio link. Jų kančia ir skausmu išvagoti veidai aiškiai bylojo, kad ne paparčio žiedo einama parsinešti. Ne!

Ir iš kur žmogau nuskinsi paparčio žiedą, jei jį, prieš kelias valandas nusinešė mongolas enkavedistas ant kruvino ir dar šilto durtuvo ašmenų.

Taip! Žmonos, vaikai Rainių miškelyje neberado paparčio žiedo, bet tik savo vyrų, tėvų sadištiškai nukankintus lavonus.

Taip brolau! Tąsyk, lygiai prieš septynetą metų, šv. Jono išvakarėse, São Paulo ir Lietuvoje Rainiuose, ir visur vyko liūdnas sutapimas.

* * *

Gi šiomet? — Pats atsidūres apie 20.000 kilometrų nuo Tėvynės, pats savo akimis mačiau, kaip smagiai leidote šv. Jono naktį. Tačiau aš pagalvojau:

Ar prieš septynetą metų, šv. Jono išvakarėse, tūkstančiai lietuvių, gyvulių vagonuose, vežami Sibiran, vyko paparčio žiedo ieškoti. Ne! ir ne! Baisi melagystė!

Tame krašte — Sibire paparčio žiedas niekad nežydėjo ir nežydės.

Tenai žydi tiktai mirtis!

AL. KĖDAINIS

Dariaus ir Girėno TESTAMENTAS

Mes skrisime į Lietuvą. Lietuvių tauta laukia iš savo sūnų ir drąsesnių žygių. Būtinai reikia ir jos sūnams prisidėti prie bendrojo darbo — tirti dar mažai žinomas žemių (šiaurės) Atlanto — vandenyno oro sroves, o taip pat naujai išrastus navigacijos būdus ir priemones pritaikyti kasdieniniams reikalams. Mes, gyvendami tokiais laikais, kada oras stengiamasi panaudoti žmonijos reikalams, laikome savo pareiga tautos vardu tą darbą garbingai atlikti.

Jaunoji Lietuva! Tavo dvasios įkvėpti, mes stengiamės tą pasirinktą uždavinį įvykdyti. Mūsų pasisekimas tegu sustiprina Tavo dvasią ir pasitikėjimą savo jėgomis ir gabumais. Bet jei Neptūnas ar galingasis audrų Perkūnas ir mums bus rūstus — pastos mums kelią į Jaunąją Lietuvą ir pašauktų LITUANIKĄ pas save, — tada Tu Jaunoji Lietuva, turėsi iš naujo ryžtis, aukotis ir pasirengti naujam žygiui, kad audringų vandenynų dievai būtų patenkinti Tavo pastangomis, pasiryžimu ir nekviestu Taveš į Didįjį Teismą. LITUANIKOS laimėjimas tegu sustiprina jaunųjų Lietuvos sūnų dvasią ir įkvepia juos naujiems žygiams.

LITUANIKOS pralaimėjimas ir nugrimzdimas į Atlanto vandenyno gelmes tegu auklėja jaunų lietuvių atkaklumą ir ryžtumą, kad Sparnuotas Lietuvis būtinai įveiktų klastingąjį Atlantą Tėvynės Lietuvos garbei.

Tad šį savo skridimą skiriame ir aukojame Tau, Jaunoji Lietuva.

Tą didįjį bandymą pradėsime, tikėdamies. Dangaus palaimos.

*Stepas Darius
Stasys Girėnas*

Oranžinis paukštis

... KAD AUDRINGŪJŲ VANDENYNŲ DIEVAI
BŪTŲ PATENKINTI TAVO PASTANGOMIS PA-
SIRIŽIMU IR NEKVIESTŲ TAVES Į DIDĮJĮ
TEISMA...

Taip įrašė Darius ir Girėnas savo testamen-
te, prieš išskrisdami į Lietuvą, kuri patvirtino sa-
vo gyvybėmis. Savo skridimą jie paaukojo Lie-
tuvos garbei ir didybei. Ir šiandien Lietuva ramia
sąžine gali pasakyti, kad ji neatsiliko nuo kitų
tautų ieškodama naujų kelių ir siekdama naujų
laimėjimų. Ir ji atnešė savo duoklę pasaulio kul-
tūros lobynan.

Kai Darius ir Girėnas pradėjo organizuoti
savo skridimą Jungt. Amerikos Valst. lietuviai gy-
vai atsiliepė į jų kvietimą prisidėti prie šio isto-
rinio žygio. Visų pakraipų ir visokių mastymų
žmonės parėmė jų idėją galutinai parengiant oran-
žinį paukštį «Lituaniką» kelionei į gimtąją žemę.
Tik vien bolševikų saujelė nusigrėžė nuo šio žy-
gio nepraustaburniškai prieš jį burnodami. Su-
prantama «Lituanika» skrido į Lietuvą, o jų tė-
vynė, juk visai kitur... Tačiau neverta šioje gar-
bingoje vietoje minėti anie paklydėliai.

Darius ir Girėnas savo žygiu įkūnijo lietuvių
išeivių svajones ir įrodė kokia didžiai jausminga
ugnis liepsnoja kiekvieno lietuvių širdyje savo
tėvynėi. Jie parodė, kad nei vandenynai nei di-
džiausi nuotoliai negali pajėgti nuslopinti savo
tėvų žemės meilės ir pasišventimo ir noro aukot-
tis jos gerovei.

Mums, toli nuo tėvynės begyvenantiems išei-
viams, yra nepaprasta garbė, kad ir iš mūsų tar-
po turime vyrų garbingai įrašiusių savo vardą į
Lietuvos istoriją ir atsistojusių greta kitų Lietu-
vos karžygių. Dariaus ir Girėno pavyzdys parodo
visai lietuviškajai išėivijai, kaip reikia dėl savo
tėvynės aukotis ir skatina atėjus valandai ryžtin-
gai prisidėti prie Lietuvos garbės ir gerovės ats-
tatyto.

DARIUS IR GIRĖNAS

Kilni siela

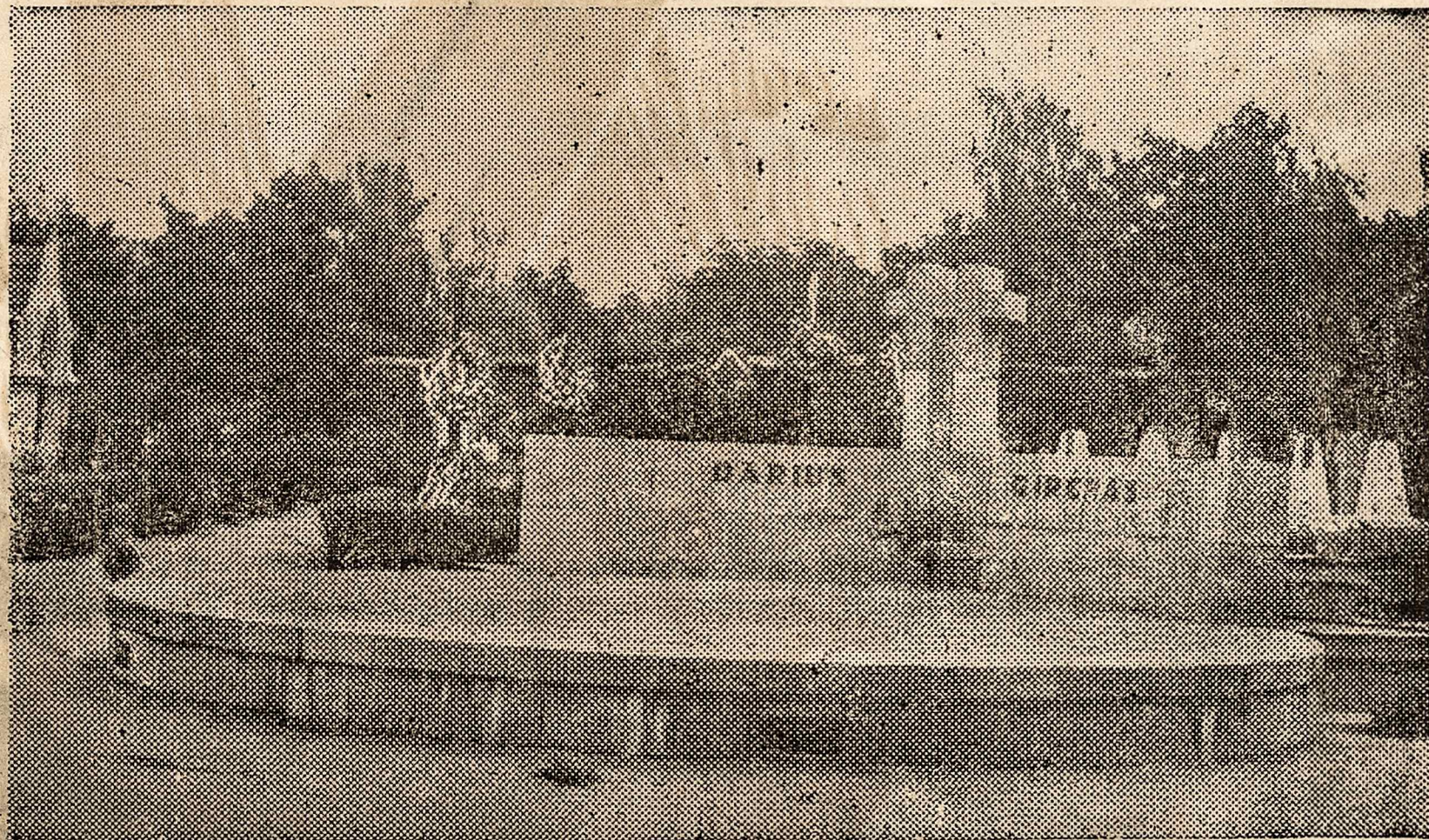
Žemiau atpasakojamą atsitikimą papasakojo vienas lenkas.

Per pasaulinį karą Darius buvo paprastas kareivis-artileristas, o aš jaunesnysis puskarininkis. Kartą prie pat Paryžiaus jis staiga pamatė senį kokius ten raštus kišant į tuščią savo lazda. Supratęs, kad tai buvo vokiečių šnipas, šoko prie jo. Senis pasileido bėgti (pasirodė būta jauno vyro). Darius vytis. Pasivijęs stvėrė jį už apikaklės. Bet šnipas (jo būta ir stipraus) staiga atsisuko ir užsimojo ant Dariaus ta lazda. Bet šis kaire ranka stvėręs už lazdos, dešine siekė revolverio. Šnipas paleidęs lazda, šoko bėgti. Tuo tarpu praidamas aš prišokau prie Dariaus ir paklausiau, kas yra. Jis trumpai pranešė man apie tai. Tuoj supratau, kas ten per lazda, ir ryžaus pasinaudoti ta proga. Užuoť šnipą vytis, aš kaipo vyresnysis pradėjau dar daugiau klausinėti. Šnipo ir pėdsakai dingo. To man tik ir reikėjo, nes jei būtu me šnipą sugavę, tai man būtų labai maža naudos, vien tik Dariui. Šnipui dingus, aš paėmiau iš Dariaus lazda ir pasakiau: «apie viską pranešiu vyriausybei». Pranešiau, bet apie Darių nei puse žodelio neužsiminiau. Pasakiau, kad man pasisekė toji lazda iš šnipo išplėsti, bet jam pavyko pabėgti. Darius, neturėdamas liudytojų, negalėjo skųstis, nes nebūtų nieko laimėjęs ir dar nemalonumų būtų sulaukęs. O aš už tuos rastus lazdoj planus gavau ne tik vyriausybės padėką, bet ir Prancūzijos Garbės Legijono ženklą, 1000 dolerių ir vyresniojo puskarininko laipsnį. Be to atminimui padovanojo dar ir tą šnipo lazda.

Po karo išėjęs iš Amerikos kariuomenės, tuojau stojau į lenkų kariuomenę ir kartą apsirėngęs elgetos drabužiais nuėjau lietuvių pusėn pašnipinėti. Pradžioj man neblogiausiai sekėsi. Bet reikėjo nelaimėi ištikti. Trečią dieną neva prašyti išmaldos prisiartinau prie vieno lietuvių

lėktuvo, nusileidusio pamiškėje. Vos prisiartinau staiga lakūnas atkišo revolverį ir angliškai sušuko «Hnds - up»!). Tiesiog automatiškai pakėliau rankas ir nustebeš žvilgterėjau lakūnui į akis. Pasirodė, tai būta Dariaus. Jis, pažinęs ta nelemtąją lazda mano rankoje, sužinojo, kas aš per vienas. Laikydamas iškeltas rankas, tariu jam angliškai: «Na, dabar tai tu galėsi man atkeršyti». — «Taip, — atsakė, — aš atkeršysiu, kaip įsakyta tikrajam krikščioniui». Dešinėj rankoj laikydamas revolverį, prisiartino prie manęs, kaire iškrėtė ir, neradęs ginklo, liepė atsigulti. Atsiguliau. Tada jis diržu surišo užpakaly man rankas ir, atsukęs lazdos rankena, pažiūrėjo, ar joje yra kas nors. Radęs tuščią lazda, sulaužė ją ir imetė čia pat į upelį. Priėjęs prie savo lėktuvo, iš po sėdynės ištraukė lenkų kareivio uniformą, atrišo man rankas ir liepė apsivilkti. Apsivilkus vėl rankas surišo užpakaly ir, įsodinęs į lėktuvą, nugabeno į lietuvių stovyklą. Ir, tikėsite, raportavo, kad jis mane sugavo ne kaipo tikrąjį šnipą (su civiliniais drabužiais), bet kaip žvalgą kareivį ir ginkluotą. Tokių, paimtų nelaisvėn, priešas nežudo, kaip daro su tikraisiais šnipais.

Dievas jį žino, iš kur jis išplėšė tą lenkų uniformą ir šautuvą. Gal ir jis, persirėdęs, eidavo lenkų pusėn pasižvalgyti lietuvių naudai. Kas su noru tarnauja savo tėvynei, tas pasiryžęs viskam. Jis ne visai teisingai raportavo apie mane, tuo būdu gelbėdamas mane nuo kulkos; tai yra didelis nusikaltimas kariuomenės drausmei. Už tokį dalykėlį karys kartais net sušaudomas. Jis dėl manęs buvo pasiaukojęs. Na, ar toks žmogus nenuspelnė ko didžiausios pagarbos? Vietoj keršto stato save pavojui, gelbsti savo priešą ir skriaudiką nuo giltinės. Tai nepaprastai kilni širdis!

DARIAUS ir GIRĖNO
amžinojo poilsio vieta
Kauno kapinėse

ANUOMET...

Kai Braziliją pasiekė žinia apie rengiamą transatlantinį skridimą, daugelis tuo įvykiu labai domėjosi. Ir mane šis drąsus žygis nustebino ir nekantriai ėmiau jo laukti. Ypatingai man buvo malonu, kad vieną iš dviejų lakūnų man teko pažinti. Šie prisiminimai mane vėl gražino į Lietuvą, į gražųjį Kauno ažuolyną.

Tada buvau dar vaikas. Ir labiau domėjau si futbolu negu suaugusių man rekomenduojamais rimtais darbais. Todėl buvau nuolatinis besikuriančio Kauno stadijono lankytojas. Su didžiausiu įtempimu sekdavau futbolo rungtynes ir didžiausia sau laime ir garbe laikiau paduoti sviedinį vartininkui. O tuo vartininku labai dažnai būdavo kapitonas Darius, tuo laiku dar Lietuvos aviacijos karininkas. Vėliau sužinojau, kad jis buvo vienu lietuviškojo sporto pionierių ir sporto sąjungos pirmininku.

Kai stadionas buvo aptvertas ir sutvarkytas mums vaikams tapo jau sunkiau išsiskverbtį jo vidun. Ypatingai tai buvo neįmanoma svarbių rungtinių metu. Bet kapitonas Darius neužmiršo savo mažųjų draugų, ir mus pastebėjęs prie stadijono vartų, vesdavosi bent kelis kartu. Tai buvo netik didelis džiaugsmas, bet ir pasididžiavimas. Mūsų akyse Darius buvo didžiai vertinamas kaip karininkas su gražia uniforma, kaip futbolininkas ir mylimas dėl savo palankumo mums.

Atsimenu jį visados buvus linksmą, geros nuotaikos, vikrą ir paprastą, geros sielos žmogų.

Todėl suprantama, kad po daugelio metų sužinojęs pasiryžus jį skristi per Atlantą, linkėjau savo širdyje jam geriausios kloties.

Sunku apsaityti tuos jausmus, kuriuos ne tik manyje, bet ir visuose pasaulio lietuviuose sukėlė Dariaus ir Girėno žuvimas. Vėliau, perskaitęs Petro Jurgėlos knygą apie sparnuotus lietuvius, dar geriau supratau jų žygio reikšmę ir kartu džiaugsmingai pamačiau, kad ir mes išeiviai mokame mylėti savo tėvynę. Tai įrodė Darius ir Girėnas.

Bronius Šukevičius

VERKĖ VISA LIETUVA

Pasklidus Lietuvoje žinioms apie Dariaus ir Girėno skridimą iš New Yorko į Kauną, pradžioje ne daugelis tuo nuoširdžiai patikėjo. Dauguma manė, kad tai tik eilinė sensacija. Dar daugiau buvo suabejota, kai Kaune buvo paskelbta tiksli atskridimo diena ir valanda, ir pasirodė buvusi gryniausiu prasimanymu. Tik vėliau buvo sužinota, kad šią žinią iš Amerikos pasiuntė kažkokie nerimti juokdariai.

Tuo metu teturėjau tuziną su viršum metų ir nors tokie nuostabūs žygiai, kaip Atlanto perskridimas, ir labai mane jaudino, tačiau dar tada nesupratau nei skridimo reikšmės nei mokėjau tai tinkamai įvertinti. Atsimenu tik, kad buvau baisiai nuliūdes ir gaudžiai verkiau, kai manęs neišleido iš namų į tolimą aerodromą, naktį, laukti atskrendančių lakūnų.

Rytojaus dieną jau visa Lietuva sužinojo baisųjį lakūnų likimą ir Kaunas ėmė rengtis sutikti juos parsikrendančius iš Soldino. Tai buvo tikro, širdį spaudžiančio, gedulo dienos. Įstai-

Petras Babickas

Lituanica

Iš tolimo krašto gandas atėjo,
Gandas, kaip tekanti saulė.
Du vyrai sukūrė sparnuotą idėją
Iškelti tėvynę pasaulį

Skamba lėktuvas viršum Atlanto,
Tai — Lituanica,
Plaka dvi širdys tolimam krantui,
O mirčiai panieka.

Toli paliko siaubus vandenynas,
Naktis jau žemę pamynė;
Dvi širdys meldės: Tėvynė mano...
Grįžo negyvos tėvynėn.

Bet vienas žodis skamba pasaulį,
Tai — Lituanica...
Siekime saulės, siekime laisvės,
O mirčiai panieka!

gose, gatvėse, krautuvėse ir visur tik apie Darių ir Girėną tekalbėta. Net ir gimnazijoje buvo daug tyliau negu visuomet. Ir didžiausi triukšmadariai buvo ramūs ir susikaupe. Per pertraukas mes gyvai svarstėme apie lakūnų žygį ir ypatingai jų žuvimo priežastis. Mūsų jaunose gimnazistiškose galvose gimė įvairiausi fantastiški nuotikiai. Ir tuo laiku mes visi vienbalsiai buvome nutarę: «Jūs pašovė vokiečiai».

Laidotuvių dieną visos organizacijos buvo mobilizuotos dalyvauti gedulingose eitynėse. Ir man, kaip skautui, teko prisidėti prie to liūdnojo žygio. Man buvo pavesta kartu su kitais skautais nešti ilgą vainiką, kuris supo automobilį su karsiais. Kiek kitų berniukų pavydėjo tada mums šios ypatingos pareigos.

Pilnos gatvės buvo užpludusios žmonėmis. Niekados dar iki šiol nesu matęs tiek daug vienu kartu beverciančių žmonių kaip tada. Iš langų ant mūsų krito gėlės. Motinos kėlė savo vaikus ir rodė jiems karstus, seni ir jauni, visi ašarojo, lyg būtų lydimi jų tėvai ar broliai. Visi buvo susikaupe, apimti nepaprastos ypatingos nuotaikos.

Kažkas metė rožę iš balkono ir ji savo dygliu įdrėskė šalia karsto einančio lakūno, galbūt Dariaus draugo, žandą. Kraujas dideliais lašais lašėjo jo veidu. Bet jis nieko nejautė. Jo jausmai ir mintys dabar buvo visiškai kitur.

Paskui teko daug kartų dalyvauti įvairiose iškilmėse, bet niekados iki šiolei dar nebuvau garbingesnėse pareigose, kaip anuomet, kada nešiau vainiką aplink Dariaus ir Girėno karstus.

* * *

Visi laikraščiai paminėjo šį nepaprastą įvykį buvo išleista specialios knygos. Knygynai išleido sąsiuvinius su Dariau ir Girėno atvaizdais. Visose įstaigose kabėjo jų portretai.

Už septynių metų visa Lietuva vėl apsiniau- kė gedulo šydu. Vėl buvo laidojama kažkas ypatingai brangaus. Tik šią kartą gedulingos eisenos nebelydėjo liūdni orkestro garsai, bet laukiniai

rusiški šūkavimai ir eiseną sudarė jau ne lietuviškos organizacijos, bet enkavedistai ir raudonoji armija su durtuvais ir tankais.

Palaidoję Lietuvos nepriklausomybę naujieji viešpačiai užsimojo išstumti iš lietuvių atminties ir sunaikinti Lietuvos didvyrius. Vytautas, Kęstutis, Maironis, Basanavičius; visi jie buvo pavojingi okupantams. Tarp tų, kurie Lietuvą mylėjo ir kurių okupantas neapkentė, buvo ir Darius su Girėnu.

Naujieji Viešpačiai panorą ištrinti jų atminimą, ir pirmiausia iš jaunųjų širdžių. Pasirodė ir nauji sąsiuviniai su lietuviu dvasia svetimom barzdotom Markso, Engelso, Lenino ir ypatingai su Stalino galvom. Tik labai greit buvo suprasta kad naujieji mokiniam peršami «didvyriai» buvo tik užlipinti ant senųjų sąsiuvinų. Mokiniai atsargiai su garo pagalba nuplėsdavo nemėgiamas galvas ir vėl atrasdavo mylimuosius Vytautą, Basanavičių, Darių ir Girėną.

Ir nėra tokios priemonės nei vaistų, kuriais galima būtų išbraukti didžių žygių atminimą iš visos tautos. Ir keista, kaip to okupantas nesupranta, Juk jau bandė vieną kartą šitai padaryti. Bet ar pavyko? Ne! Ir nepavyks niekad!

Pranas Daugailis

MAR GAS PASAULIS

NAUJOS MADOS BATAI

Viena Hamburgo firma pradėjo gaminti batus visai nauju būdu. Pati pagrindinė medžiaga — tik dvi tuščios konservų dėžutės. Gaminami vyrų ir moterų batai. Viršutinė apavo dalis daroma iš skardos, padai — iš gumos, o rėmai iš aliuminijo, kurio užtektinai gaunama iš buv. kariuomenės sandėlių. Pirmieji skardiniai batai jau pasirodė gatvėse.

DINGUSI DUKTĖ

1921 metais Paryžiuje dingo graži ir elegantiška vienos turtingos ir garbingos šeimos duktė. Visi ieškojimai tada liko be jokių rezultatų. Tik dabar, po 27 metų, motina gavo iš Buenos Aires laišką, kuriame duktė praneša, kad ji buvo baltųjų vergių pirklių išvežta į Braziliją. Iki šiol ji gėdinosi pranešti savo šeimai savo gyvenamąją vietą bei amatą, prie kurio ji buvo priversta.

MOTERYS VALDO

Grass Lakės miestelio (Michiganas, JAV) moterys išsikovojo valdžią miesto valdyboje ir ateinantiems metams, ir miestelio vyrai nieko negali padaryti. Maždaug prieš metus Grass Lake vyrams buvo tiek įkyrėję moterų skundai, jog jie pareiškė: «Jeigu jūs geriau mokat, tai valdykit pačios». Dėl to Miss H. Mc Callienė buhalterė buvo išrinkta burmistru ir kartu su 9 kitoms moterimis pradėjo tvarkyti miesto reikalus. Kai po metų buvo nauji rinkimai, Mc Callienė vėl gavo didžiausią persvarą. Moterys galėjo didžiuotis tokiais laimėjimais: 1. Metinis biudžeto perteklius sudarė 4.9000 dolerių, o pradėta buvo tik su 49 doleriais, 2. Pastatytas naujas viešas garažas, 3.

Sutvarkytas vandientiekis, ko anksčiau per 9 metus negalėjo padaryti. «Mes išjudinom rinkikus — pareiškė McCallienė, — prieš mus iš 200 rinkikų balsuodavo gal tik 25, pernai buvo 130, o šimet net 175».

AR AMERIKA TURTINGA?

Jungtinės Amerikos valstybės visame pasaulyje yra pažįstamos, kaip turtingiausia pasaulio šalis. Tai ji įrodė ne garsiais propagandiniais šūkiais, bet praktiškai. Karo metu nuo 1939 m. iki karo pabaigos USA suteikė kitiems kraštams 58 milijardus (58.206.741.335) dolerių paskolos.

Tai sudaro 15 milijonų dolerių daugiau negu 1933 m. uždirbo visi amerikiečiai.

14 kartų daugiau nei 1929 m. eksportas (geriausi metai.)

Vien tik Sovietų Rusijai Amerika paskolino 11 milijardų dolerių, kas sudoro 11 kartų daugiau negu medvilnės derlius 1945 m., arba 6 kartus daugiau negu visų 1945 m. iškastų metalų vertė.

Sovietų Rusija iš tos sumos gražino tik 2 milijonus, kas sudaro 5.841 dalį skolos.

Lietuvos vardas Prancūzijoje

(Mūsų bendradarbio Paryžiuje)

Garsioji prancūzų «Ligue des droite des peuples» suruošė Paryžiuje Universitete akademinę paskaitą, pašvestą Lietuvos bylai iškelti ir tragiškai padėčiai dabartinėje Lietuvoje nušviesti. Toje prancūzų draugijoje dalyvauja daugelis žymių prancūzų politikų, visuomenininkų, žurnalistų, rašytojų, kaip Bracke-Desrousseaux, Jean Texcier, Pierre Bourdon, Gaston Tessier, Jean-Jacpue Gruber ir kiti. Draugija yra užsibrėžusi kovoti už visų tautų laisvę, už tautų teises laisvai apsispręsti, pagaliau ir už asmeninę paskiro žmogaus laisvę. «Jeigu tėvynė laisvės neturi, tai ir žmogus joje nėra laisvas», sako D-jos obalsis. Draugija yra labai reikšminga prancūzų intelektualų sluoksniuose, tai ir paskaitos suruošimas apie Lietuvą buvo labai reikšmingas faktas.

Pagrindiniais kalbėtojais buvo Vykdamosios Tarybos Pirmininkas p. V. Sidzikauskas; ilgameitis Prancūzijos Parlamento užsienių komisijos narys ir valstybės patarėjas Ernest Pezet ir garsus prancūzų politikas ir kalbėtojas Jean-Jackues Gruber.

Akademijai vadovavo laikraščio «Combat» vedamųjų autorius ir vienas žymiausių prancūzų žurnalistų Jean Texcier.

Pagrindinėje paskaitoje p. V. Sidzikauskas iškėlė būdinguosius Lietuvos istorijos bruožus ir nušvietė skaudžią ir tragišką padėtį sovietų okupuotoje Lietuvoje. Skaičiais ir faktais buvo parodyta sovietų klasta, žiaurumai, deportacijos, fizinis ir morališkas lietuvių tautos naikinimas.

Ernest Pezet savo kalboje iškėlė lietuvių tautos pastangas išsilaisvinti, jos didvyrišką laikymąsi jos okupacijų metu ir statė pavyzdžiu visam pasauliui. Jis pažymėjo, kad lietuvių tauta jokių tarptautiniu aktu nėra išbraukta iš tarptautinės bendruomenės.

P. J. J. Gruber poetiškame žodyje iškėlė

gražiuosius lietuvių charakterio bruožus ir pažymėjo, kad nepaisant sunkių okupacijų lietuviai išlaikė savo charakterį, nepasidavė totalistiniams ir imperialistiniams vyliojimams, o visados stovėjo už laisvą ir kūrybinį gyvenimą.

Pilnutėlėje Paryžiaus universiteto Turgot amfiteatro salėje matėsi daug žymių prancūzų politikų ir visuomenininkų ir gražus būrelis Paryžiaus lietuvių.

P A Š T O D Ė Ž U T Ė

D. Ruzgaitei, J. Grigelevičiui, J. Kasanavičiui, E. Lukaičiui, Vl. Tiškui, K. Kišonui, J. Bliujui, J. Budreckui, A. Gogeliui, Alb. Sinkievičiui, Alf. Mikulėnui, J. Sakalauskui, J. Valeikienei, Ig. Labuckui, Kl. Šukiui, J. Kibelkščiui, J. Paukščiui, J. Linkevičiui, A. Juškai.

Laiškus atsiimti Vila Zelinės klebonijoje.

P R A N E Š I M A S

Brazilijos Imigracijos Departamentas São Paulyje persikėlė į Avenida Ipiranga, 12670, ant rame aukšte.

Liet. Jaunimo S-ga

VYTIS

Kviečia jaunimą įstoti į vyčių chorą. Tuo būdu Jūs prisidėsite prie lietuviškos dainos ugdymo ir naudingai sunaudosite savo laisvalaikį.

Užsirašoma kiekvieną ketvirtadienį 20 val. Av. Paes de Barros, 652

Parduodami namai

Iš 3-jų kambarių ir virtuvės
PRIE VIA ANCHIETA

Vila Gonçalves Junior, São Bernardo
kreiptis pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

Rua Venda Nova, 83 - Vila Zelina

Berlyne rusams nepavyko

Berlyną rusai tebeblokuoja. Maistas ir kiti reikmenys amerikonių, anglų ir prancūzų zonoms, kuriose yra du milijonai gyventojų, pristatomi lėktuvais. Blokadą tikslas buvo priversti amerikonus, anglus ir prancūzus pasitraukti iš Berlyno. Iš Vašingtono, Londono ir Paryžiaus pakartotinai pranešė kad iš Berlyno vakarų sąjungininkai nepasitrauks. Jau yra aišku, kad rusai Berlyno mūšį pralose Komendantas Sokolovskis iššauktas Maskvon ir jau nebegriš Vokietijon. Rusų zonos vokiška spauda atvirai ir aštriai kritikuoja Maskvos politiką. Vokiečiai komunistai masiniai bėga pas trockistus. Socialdemokratų partijos įtaka kasdien stiprėja. Amerikonių lėktuvai, šimtais ir tūkstančiai kasdien lanko Berlyną pristatydami maistą. Vokiečiai jiems reiškia daug simpatijų, nes juos gelbsti iš bado ir atvirai vadina galimais rytojaus dienos sąjungininkais.

Vakarų sąjungininkai liepos m. 6 d. įteikė protesto pareiškimus, reikalaujanti atšaukti blokadą. Rusija atmetė jų protestą. Sąjungininkams, kaip praneša gerai informuoti sluoksniai, pasilieka trys galimybės: 1) įteikti skundą tarptautiniam teisingumo tribunolui; 2) — taikinti Jungtinių Tautų Statuto atatinamus straipsnius, sulig kurių Rusija stato pavojun taiką. Šiuo atveju galėtų paskelbti Rusijai ekonominę blokadą, arba net intervenciją ginklu į rusų okupuotą zoną Berlyne. 3) — Apginkluoti traukinius ir sunkvežimius važiuojant per rusų okupuotą zoną sulaužant blokadą.

Berlyno įvykiai yra kibirkštintimi, iš kurios gali užsiliepsnoti pasaulinis gaisras.

— VENGRIJOJ, suvalstybinus teisingiau sukomunistinus visas privačias mokyklas, kurių dauguma buvo katalikų rankose, pradedama persekioti katalikai kunigai, kurie yra priešingi mokyklų suvalstybinimui.

KOMUNISTAI PRALAIMĖJO SUMIJOJE.

Suomijoje rinkimuose kairysis frontas, palankus rusams neteko 11 atstovų, ir krašto politikoj nevaids didelės rolės, nes yra viena neskaitlingiausių politinių partijų. Suomių patriotizmo neįstengė sugniuždinti nei komunistinė propaganda, nei Maskvos grąšinimai.

NERAMUMAI ČEKOSLOVAKIJOJE.

Čekoslovakijoje tauta nėra patenkinta komunistine vyriausybe. Miestuose ruošiamos demonstracijos. Čekoslovakijos ambasadorius Vengrijoje pabėgęs Italijon, spaudos atstovams pareiškė, kad Čekoslovakijoje nėra gerai. Londone daroma pastangų suorganizuoti laisvosios Čekoslovakijos vyriausybę.

SUNKI TITO PADĖTIS

Jugoslavijos komunistų partija dar tebėra konflikte su «Kominformu». Užsienio spauda rašo, kad Stalinas ruošiasi okupuoti Jugoslaviją, kad arčiau prieitų prie Viduržemio jūros. Tito padėtis yra nepavydėtina.

Atentatas prieš Togliatti

Italijos komunistų vadas Palmiro Togliatti išeinant iš Atstovų rūmų keliais šūviais buvo sunkiai sužeistas. Pasikėsinimą įvykdė jaunas studentas Turnaturi, kuris pareiškė, kad norėjo užmušti Togliatti todėl, kad nenori jog italai būtų įtraukti į «Kominformą».

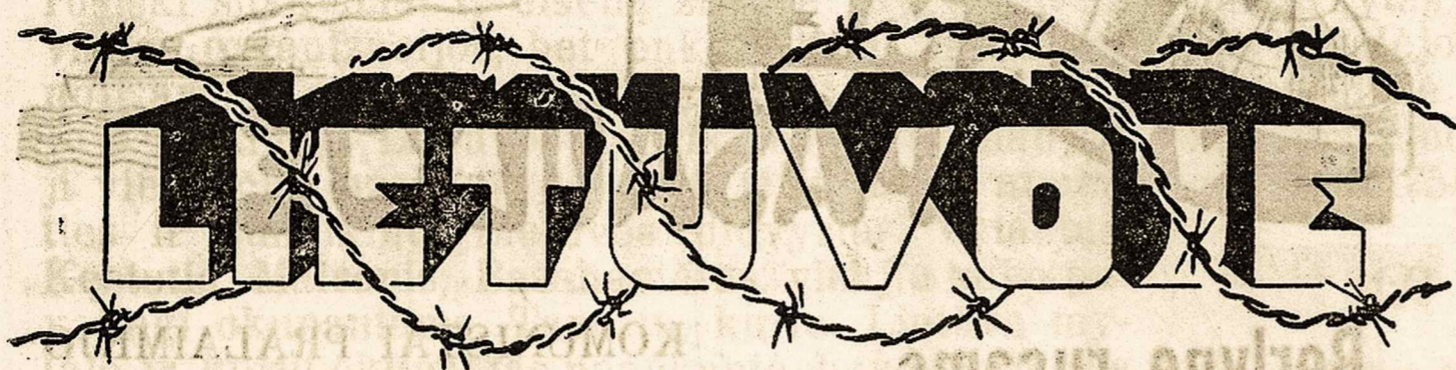
Visa italų spauda, parlamentas ir partijos pasmerkė atentatą. Visame krašte prasidėjo banga protestų ir streikų.

Vatikano laikraštis taip pat pasmerkė atentatą.

Stalinas atsiuntė užuojautos telegramą italų komunistų partijai.

Gydytojų pareiškimu Togliatti gyvybei pavojus negresia.

TAIP RUSAI VEIKIA LIETUVOJE

BOLŠEVIKŲ NUŽUDYTI LIETUVIAI PRIENŲ APSKR.

PRIENŲ Apskr. PRIENŲ valsč.:

- Pakampiškių km.
- Kleiza Jurgis
- Kleizaitė Anastazija
- Balkūnas Jurgis
- Okanas Petras
- Gustaitynės km.
- Gudynas Vytautas
- Išlaužo km.
- Klimas Antanas
- Prienlaukio km.
- Mockapetris, Povilas
- Šalčius Albinas
- Šalčius Matas
- Mockapetris Simanas
- Karalius Jurgis
- Šiauliškių km.
- Mikušauskas Jurgis
- Mikušauskas Antanas
- Gerulis Vincas
- Petraitis Adomas
- Kelmonas Povilas
- Petraitis Kazys
- Aukštakalnis Kazys
- Pačiūdiškių km.
- Kleiza Juozas
- Mačiūnų km.
- Stravinskas Povilas
- Morkūnas Antanas
- Morkūnas Jonas
- Morkūnas Juozas
- Morkūnas Vincas
- Dailidūnaitė Albina
- Morkūnas Kazys
- Čiudiškių km.
- Franka Motiejus
- Giniūnų km.
- Maceina Klemensas
- Pinkvartas, Jurgis
- Pakuprio km.
- Klimas Antanas
- Juočys Kazys
- Juočys Juozas
- Išlaužo km.
- Matulevičius Petras
- Matulevičius Kostas
- Gudauskas Antanas
- Šaltupio km.
- Karalius Juozas

PRIENŲ miestas

- Šumauskas Antanas
- Stakutis Juozas
- Šalčius Pranas

ŠILAVOTO valsč.

- Zarstos km.
- Mieldažys Andrius
- Mieldažienė Ona
- Mieldažys Jonas
- Ingavangio km.
- Radzevičius Jurgis
- Pužiškių km.
- Garbaravičius Klem.
- Ingavangio km.
- Radzevičius Vincas
- Janaukos km.
- Šiupienius Vincas
- Šiaupienis Antanas
- Pažėra Bronius
- Elžbiecinkos km.
- Pauža Stasys
- Raguckas Stasys
- Širvinskas Pranas
- Stravinskas Antanas
- Rūdiškių km.
- Slavickas Jonas
- Cikabūdės km.
- Plioplys Petras
- Janaukos km.
- Baliulis Vincas
- Jiestrakio km.
- Lapinskas Jurgis
- Žarstos km.
- Ramanauskas Kazys
- Jiestrakio km.
- Mieldažys Albinas
- Mačiuliškių km.
- Labutis Klemensas
- Pašlavančio km.
- Degutis Albinas
- Mačiuliškių km.
- Matusevičius Matas
- Skuigės km.
- Paulauskas Antanas
- Juodsnukienė Ona
- Juodsnukis Pranas
- Juodsnukytė Petronė
- Klebiškio km.

- Povilaitis Albinas
- Mielaišupio km.
- Bulota Petras
- Žemaitkiemio km.
- Ališauskas Jonas
- Pūkas Kazys
- Serbentinės km.
- Lietuvininkas ?
- Sargibinės km.
- Čerkevičius Jonas
- Maldabūdžio km.
- Kazlauskas Andrius
- Naujasodžio km.
- Paplauskas Kazys
- Sarginės km.
- Kvietinskas Jonas
- Skuigės km.
- Juodsnukis Juozas
- Pužiškių km.
- Škėrys Vacius
- Kancierius Kostas
- Kaminskas Jonas
- Kancierius Leonas
- Senaūčio km.
- Kavaliauskas ?
- Skersabalio km.
- Bodinskas ?
- Stuomenų km.
- Gergelis Matas
- Navikauskas Klemensas
- Navikauskas Vincas
- Kuklierius Antanas
- Grimalauskas Vincas
- Kazakevičius Andrius
- Kuritnys Kelmensas
- Grimalauskas Petras
- Rimkus Juozas
- Vilkabūdės km.
- Bundza Vincas
- Alabūdra ?
- Akelaitis ?
- Užbalių km.
- Butkus Jonas
- Dūmiškių km.
- Petkevičius ?
- Senaūčio km.
- Kavaliauskas Stasys
- Dūmiškių km.
- Urbanavičius Vytautas
- Skersabalio km.
- Bubnys Vincas
- Mieldažiškių km.
- Stravinskas Juozas
- Elzbiecinkos km.
- Galys Juozas
- Pakiauliškio km.
- Širvaitis Pranas
- Senavaitis Pranas
- Senavaitis Jonas
- Senavaitis Kazys
- Senavaitytė Marija
- Linauskas Juozas
- Degimų km.
- Bendoraitis Juozas
- Bendoraitis Antanas
- Pakiauliškio km.
- Linauskas Antanas
- Linauskas Povilas
- Šiaulių km.
- Šiaugždinis Juozas
- Pauža Jurgis

Pagirėlių km.
 Juodsnukis Andrius
 Juodsnukis Petras
 Siaurusevičius Pranas
 Degimų km.
 Uleckas Juozas
 Užbalių km.
 Petrauskas Pijus
 Sarginės km.
 Nežinomas asmuo

” ” ”

BALBIERIŠKIO valsč.

Tartupio km.
 Mickus Jurgis
 Išmanų km.
 Juravičiūtė Izabelė
 Vazgaikiemio km.
 Jakinevičius Petras
 Vartų km.
 Joniūnas Kazys
 Venclovas Antanas
 Milušauskas Klemensas
 Naravų km.
 Jurkevičius Vytautas
 Žiegždrių km.
 Daunoras Jurgis
 Daunorų km.
 Juodsnukis ?
 Abasevičius Juozas
 Uosos km.
 Laukaitis Vytautas
 Daunorų km.
 Urbonavičius ?
 Naravų km.
 Jankauskas Antanas
 Šį sąrašą skelbia BDPS biu-
 letenis.

Sekančiame «Mūsų Lietuvos»
 nr. talpinsime Marijampolės ap.
 Sasnavos val., Igliskėlių val.,
 Veiverių val., Kauno ap., Gar-
 liavos val. nužudytųjų lietuvių
 sąrašus.

BENDRUOMENĖS NARIŲ

D Ė M E S I U I

Jau yra atspausdintos naujos
 nario knygutės. Jų neturintieji
 prašomi įsigyti prieš arba po
 sumos. Taip gi ir šį sekmadie-
 nį prieš arba po Dariaus ir Gi-
 rėno minėjimo, mokykloje.

Lietuviai
BRAZILIJOJE

DARIAUS ir GIRĖNO

**LIETUVIŲ KALBOS
 PAMOKOS**

PAMINEJIMAS

ĮVYKS SEKMADIENĮ
LIEPOS M. 18 D. 15 V.
 VILA ZELINOS MOKYKLOS
 patalpose.

Paminėjimą ruošia
 Liet. Kat. Bendruomenė
 PROGRAMOJE bus minėji-
 mui pritaikintų kalbų ir
Meninė programa

kurioje dalyvaus Bendruome-
 nės choras, vadvuojamas mu-
 ziko J. Stankūno. Taip pat
 dalyvaus kolonijai žinomi dai-
 nininkai K. Ambrazevičius ir
 V. Laurinaitis.

VYRŲ CHORAS dainuos:

Už Raseinių
 Sutems naktužėlė
 Lietuva šalis gražioji

MERGAIČIŲ CHORAS dain.

Sužydėjo - J. Stankūno
 Gražių dainelių - A. Vana-
 gaičio
 Pražydo sodai - J. Stankūno

MISŖUS CHORAS dainuos:

Tu mano mergele - Aleksio
 Aušta aušrelė - J. Stankūno
 Ant tėvelio dvaro - S. Šimkaus
 Laisvės daina - J. Žilevičiaus
 Kur bėga Šešupė - Č. Sas-
 nausko
 Kantata «Darius ir Girėnas»
 - J. Galkausko
 Tautos Himnas

BENDRUOMENĖS 20 metų
 jubiliejinis koncertas numato-
 ma suruošti rugsėjo mėn.

Lietuvių kalbos pamokos, pra-
 dedant rugpiūčio m. Vila Zeli-
 nos mokykloje bus tris kartus
 savaitėje: pirmadieniais, trečia-
 dieniais ir penktadieniais, pu-
 siau penktos val. po piet. Kadan-
 5, 6 ir 7 skyriams pamokos bus
 ryta's, šių skyrių mokiniai irgi
 turės galimybės lankyti lietu-
 vių kalbos pamokas.

LIET. KAT. MOTERŲ D -JOS
 susirinkimas šaukiamas liepos
 m. 18 d. 4 val. po piet, Vila Ze-
 linos mokyklos patalpose.

A T V Y K S T A

Jau pakelyje yra laivas iš
 Vokietijos su 200 karo tremtinių.
 Su šiuo transportu atvyksta 13
 lietuvių. Jų tarpe inžinierius
 Vincas Abraitis su šeima. Abrai-
 tienė - Stančikaitė yra pasižymė-
 jusi dailininkė, vaikų knygų
 iliustratorė.

Taip pat atvyksta 1939 m.
 Brazilijoje lankęsis rašytojas
 Klemensas Jūra.

Praėjusį sekmadienį, Vila Ze-
 linos mokykloje įvyko jaukus
 šeimyniškas Bendruomenės
 choro pasilinksminimas.

Choro valdybą šiais metais
 sudaro V. Tatarūnas, A. Paškaus-
 kaitė, J. Guiga, O. Rutkauskai-
 tė, ir J. Bagdžius.

P a d ė k a

«Mūsų Lietuvos» red. kol.
 nuoširdžiai dėkoja p. E. Anta-
 naitienei už suteiktą auką laik-
 raščiui paremti.

P A I E Š K O J I M A I

Paieškomas Alfonsas Rakaus-
 kas, gimęs 1911 m. Balninkuose
 į Braziliją išvyko 1929/30 m.
 ieško brolis Henrikas. Adresas:
 Eutin DP Camp, Rettbergkaser-
 ne, Block D. Žim. 115 Schles-
 wig - Holstein (24) Alėmanha.

A. Ripiro paieško Ačia Petras.
 Stepo ir Prano Šimkų paieško
 Juozas Unikas iš Anglijos.

BUS LINKSMA IR JAUKU

LIETUVIŲ
 SAJUNGOS
 BRAZILIJOJE

VAKARIE

KURIS ĮVYKS

RUGPIŪČIO MĖN.

7 D.

Pradžia 20 val.

Bus suvaidinta dvi komedijos:

1. *Kaip romane*
2. *Juodasis angelas*

Po vaidinimų šokiai, bufetas.

Rua Lituania, 67. Alto da Mooca

Gerai knygai yra reikalingas geras apdaras

VACLOVAS GERVINAS

atlieka įvairius knygrišystės darbus.

GREIT, PIGIAI, GERAI

AVENIDA HIGIENOPOLIS, 604 Telef 51-5676

Kreiptis nuo 18,30 iki 22 val.

PATAIKYTA

Buvo kalbama apie dešinę ir kairę ranką. Kairiarankis sako:

— Aš galiu su savo kaire ranka tą pat padaryti, kas padaroma su dešine. Dešiniarankis tarė:

— Na, tai įsikišk savo kairę ranką į dešinę kelnių kišenę!

JO NUOMONĖ

— Pauliau — taria mokytojas, — dabar ir vėl pamiršai savo kotelį. Ką tu sakytum kareiviui, kuris eitų be šautuvo?!

— Kad tai yra karininkas, — pone mokytojau.

REKORDAS

— Kaip jūs pasiekėt bėgime tokį didelį pasisekimą?

— Visai paprastai! Aš užsukdavau savo laikrodį ant aštuonių ir įsivaizduodavau, kad dar nesu biure!

Raulas VIRVELĖ

Taip į madą jau įėjo,
Kad kiekvienas važinėja.
Pasikinkę limuziną,
Žaibu lekia pas kaimyną.

Ar į miestą ar piršliais,
Skrenda švilpdami keliais.
Ir Virvelė ne koks čviekas.
Nuo kitų neatsilieka.

Reiks išmokyti gerai važiuoti,
Auto mašiną vairuoti.
Kaip jam mokslas gerai ėjo
Nieks nematė negirdėjo.

Tiktai vieną gražų rytą
Teko Raulą pamatyti.
Ir pasakius atvirai,
Baigės pamoka prastai.

Bet Virvelės būdas tvirtas.
Ne iš kelmo jis išspirtas.
Taip lengvai nepasiduos.
Jis dar mašiną vairuos.

Pasikinkęs limuziną,
Lėks Virvelė pas merginą.
Tik pamatę mūs Virvelę,
Traukitės visi iš kelio.

PAVOJUS

Kaimo raitelis: — Ponia, pasitraukite iš kelio! Jūsų drabužiai benzinu valyti! Mano arklys galvoja, kad jūs automobilis — gali pasibaidyti!

SKIRTINGA

— Dar netaip bloga, panele, — taria gydytojas. — tai tik menka mažakraujystė. Ar jums pavyzdžiui, šokant smarkiai plaka širdis?

— Tai pareina nuo to, ponas gydytojau, su kuo šoku!

NENORI PIRKTI

— Jūs norite mano dukterį vesti? Tuomet galiu jus paklausti: ar jūs turite turto?

— Atleiskite, pone direktoriau, jūs blogai mane supratote: aš noriu jūsų dukterį vesti bet ne pirkti!

UŽSAKYKITE

MŪSŲ

LIETUVA!
SAVO PRIETELIAMS

Radio ir vitrolas
Philips ir **Malkind**

Pasaulinio garso radio aparatai kintamai srovei, akumulatoriai ir baterijos. Pakeičiamos lempos, atliekami pataisymai.

PALENGVINTAS MĖNESINIS IŠMOKĖJIMAS

VIADUTO SANTA EFIGÊNIA. 255

Pirmos durys greta viaduto, einant is Largo S. Bento

MAX MALKIND

Dr. Joaquim Pacifico Junior
Chirurgas Dantistas

Priima kasdien nuo 8 iki 11 ir 17 - 21 val.
AVENIDA ZELINA, 58 - VILA ZELINA

Ateikite ir Istitinkite mūsų prekių gera kokybe ir žema kaina.

Kaklaraiščiai, nosinės, marškiniai, kojinės
ŠILKAS IR ĮVAIRIOS MEDŽIAGOS

Pilni komplektai jaunavedžiams. - Gatavi drabužiai ir baltiniai. - Reikmenys mokiniams.

CASA CRUZEIRO
Nicolau Ballam

RUA IBITIRAMA, 781-787 — VILA PRUDENTE
SÃO PAULO

CASA

VERMELHA

Geriausi batų namai

W. Villaza & Cia. Ltda.
Luksusiniai batai
Visados Naujienos

Rua Quintino Bocayuva, 78 - Tel. 2-4693
São Paulo

APLANKYKITE

Naujai įrengtą ir
jaukiai dekoruotą
RESTORANĄ

Chopp
PIRATA

Lietuviški valgiai Malonus patarnavimas. Jauki aplinkuma. Pavizdinga švara. Kainos prieinamos.
Praça Carlos Gomes, 180 - S. Paulo

Arte Grafica

LITUANIA LTDA.

DIRBA VISUS SPAUDOS DARBUS

PIEŠINIAI KLIŠĖS SPAUDA

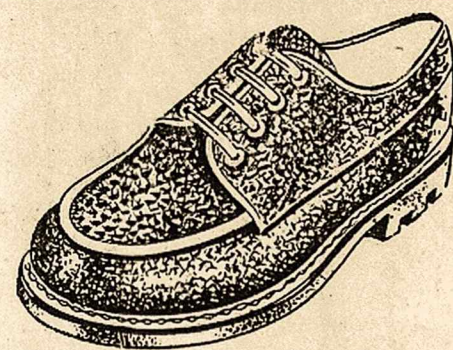
DARBAS ATLIEKAMAS PRITYRUSIO
SPECIALISTO VADOVYBĖJE

RUA VENDA NOVA, 116 - V. ZELINA
CAIXA POSTAL 4118 - SÃO PAULO

CASAS SÃO JORGE

APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinės, lietsargiai,
Taip pat batukai moterims ir vaikams.

Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IŠ FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

**INDUSTRIA E COMERCIO DE
CALÇADOS MATELIONIS LTDA.**

KRAUTUVĖS:

Largo do Cambucy, 105
Rua São Caetano, 526
Rua São Caetano, 510

FABRIKAS IR RAŠTINĖ:

Rua Javaés, 719
São Paulo

FOTO-STUDIJA BERNARDO

IKURTA 1890 METAIS

Išpildo meniškai įvairius foto darbus
Specialybė padidimams
tamsiuose tonuose ir sepia,
spalvinimai aliejiniais
dažais ir pastele

Arthur Schmidt

PRIMAMI PAKVIETIMAI I NAMUS
SENU PORTRETU REPRODUKCIJOS

R. SÃO CAETANO, 447 - TEL. 4-5576 - S. PAULO

DRABUŽIS YRA GERAS, KADA
YRA GRAŽIAI PASIŪTAS

**POVILO AMBRAZEVIČIAUS
SIUVYKLA**

Garantuoja už darbą vyrams ir moterims

Avenida Zelina, 68 - Vila Zelina - São Paulo

LIETUVISKAS RESTORANAS
VALGYKLA

— POVILO JOTEIKOS —

Skani pietūs, vakarienė,
užkandžiai, gėrimai, silkės,
lietuviški kopūstai, agurkai
košelienu, pizza napolitana

RUA DOS ITALIANOS, 711 - BOM RETIRO
Is Lgo. S. Bento eina onibusai 70 ir 71 iki galo. - Bondé 55

Savi pas savuosius

Padaria Caieiras

KEPYKLA, MAISTO IR GĖRIMU
PARDUOTUVĖ

SAVININKAI

ONA IR EDVARDAS PAŽERAI

Vila Crescuma — Caieiras — E. F. S. J. — Est. S. Paulo

Composto e impresso na

ARTE-GRÁFICA LITUANIA Ltda.
RUA VENDA NOVA, 116 - SÃO PAULO - VILA ZELINA